

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAI

POLITIKAI NAPILAP

 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
 TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
 Szerkesztőség — 10-29

 Egész évre K. 660.— | Negyed évre K. 170.—
 Fél évre . 340.— | Egy hére . 60.—

Felosziott a nemzetgyűlés választójogi törvény nélkül

A nemzetgyűlés utolsó ülése

Budapest, február 16. A nemzetgyűlés utolsó ülésén napirend előtt

Belitska Sándor honvédelmi miniszter szólal fel és kijelentette, hogy Hegedűs altábornagy cselekedeteiben mindig korrekt volt és azt a bizonyos budaörsi demarkációs vonalat sem ő állapította meg. Tartozik e kijelentéssel öreg bajtársának, aki a közeljövőben nyugalmába vonul. A választások alkalmával felhívja nemzetet, hogy a hadsereget kapcsolják ki a választási agitációból, amint ő is megtesz mindent, hogy a hadsereg is kikapcsolódjék a választásokból.

Huszár a meghiusult kompromisszumról

Huszár Károly a választójogi vita első szónoka. Még egyszer és utoljára kérdést intéz a kormányhoz, mit szándékozik tenni a holnapi napon, mert nemcsak neki, hanem az ország közvéleményének is megvan a joga, hogy saját sorsának intézéséről tájékoztatást szerezzen. Sajnálkozással veszi tudomásul, hogy az utolsó egyezkedési akció sem járt eredménnyel. Ez esetleg a kisebbség diktatúrájára vezethet.

(Ekkor a kisgazdaképviselőket kihívják a teremből rögtönzött pártértekezletre.)

Huszár Károly: Nagyon sajnálom, hogy akkor, amikor a reménység meg volna arra, hogy az utolsó pillanatban is megértsük egymást, az egyetértés meghiusulásáért a képviselők igen jelentékeny részét kihívják az ülésteremből.

Budaváry hattyudala

Budavári László: A mai kormányban az a gyengesége, hogy nagyon szelid a liberális oldallal szemben.

Szerényi József: Ejha!

Budavári László: Kijelenti, hogy ő párton kívüli...

Friedrich István: Szóval ön-állósította magát! (Derűtség.)

Rupert Rezső: Nem is vennék be egy pártba sem!

Budavári László: Minden ember becsületes főrekvésért tiszteletben tartja. Tiltakozik az ellen, hogy őt fejtbeverő antiszemitának mondják. Ő mindig tiltakozott a zsidókérdés erőszakos megoldása ellen.

Patacsy Dénes: Huszár Elemérnek ez nem tetszik!

Drózdny Győző: Vége a háborúnak, leszerelnek!

Huszár Károly: Még mindig nem adja fel a reményt, hogy a nemzetgyűlés a mai tárgyalás folyamán becsületesen viszi a választójogi törvény-erőre emelését. Kívánja és követeli, nemcsak a pártoktól, hanem minden képviselőtől is, hogy ebben az ülésben vigyék határozatra a dolgot, senki annak útjába ne álljon és az általánosság és a részletek felett való szavazás történjék meg. Ezzel elérik azt, hogy nem történnék oly megoldás, amely a képviselők jobb belátásával ellenkeznek. Magam járulok ehhez hozzá elsősorban azzal, hogy a további beszédet elallok, hogy a döntés lehetőségéhez vigyem a képviselőházat. Hajlandó elfogadni a javaslatot abban az értelemben, hogy a részletes tárgyalások során azok az ellentétek, amelyek fennállanak, teljesen megszűnnek.

Balla Aladár jeltételei

Balla Aladár: A képviselő választásáról szóló törvényjavaslatot abban az esetben, ha a kormány a kivételes hatalom alapján kiadott rendelkezéseket, amelyek a sajtó jogát is korlátozzák, hatályon kívül helyezi, a választások szabadságát biztosítja és minden 24 évet betöltött férfinak választójogát más kellekek mellett csak az írni és olvasni tudáshoz köti és ha minden választókerület egyforma lesz, hajlandó a törvényjavaslatot általánosságban elfogadni.

Huszár Elemér: Nekem minden tetszik, még a maga képe is.

Budavári László: Rakovszky 1919-ben egy olyan antiszemita beszédet mondott Rákospalotán, amire ő képtelen lenne. (Óriási derűtség az egész Házban.) A polgári jog itt tulteng és ez katasztrófa-hoz viszi a nemzetet.

Gaál Gaszton figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Budavári László: A szociáldemokratákat a zsidók vezetik és a szociáldemokrácia készítette elő a kommunizmust. Ezeket a vörös brigantákat végre le kell törni. (Az egész ellenzék gúnyosan tapsol.)

Budavári László: A külfelelő

ideplántált nemzetbontó eszmékkel le kell számolni.

Rakovszky István: A kormány vezérszónoka Budaváry, gratulálók a kormányának!

Budavári László: A munkást is barátjának tartja.

Homonnay Tivadar: Milyen szép öntől!

Elnök újból figyelmezteti Budaváryt, hogy térjen a tárgyra.

Budavári László kijelenti, erre azért van szükség, hogy a közzétevést felépítse.

Huszár Elemér: Buturescu-té alapozás.

Budavári László: Beszél a szociáldemokráciáról és kijelenti, hogy a szociáldemokrácia hazafisága dróton rángatott hazafiság.

Felkiáltások a baloldalon: Konjunktúra lovak!

Friedrich István: A kormány is itt lehelve, mikor Budavári beszél!

Ugron Gábor: Odát írni tud!

Budavári László: Hajlandó vagyok eleget tenni az urak kívánságának és beszélek erről az ódáról is.

Elnök: Méltóztassék inkább a választójogi javaslatról beszélni. (Zajos derűtség az egész Házban.)

Budavári László: Kijelenti, hogy azt az ódát nem a forradalom dicsőítésére írta. Két hét múlva az óda megírása után már nem volt köztársasági meggyőződés, mert elhozták és véresre verték. (Derűtség a baloldalon és a balközépen.) Kijelenti, ha egyetlen része köztársasági volna, kivágná és elhajítaná magától.

Ezután szünetet kér, amit az elnök meg is ad. Szünet után Budavári újból folytatja beszédét: Azokat az érzéseket, amelyekkel a zsidóság mai viselkedése kelti a keresztény magyarok lelkében, úgy lehetne lehangosítani, ha a zsidóság elfogadná az általuk kért feltételeket és feltétel nélkül a keresztény irányzat jogára alá helyezné magát. A zsidók már nyíltan fellépnek a keresztény irányzat ellen. Beszél az Est-ről, és kijelenti, hogy az Est-nek négy keresztény tisztviselője azzal a panasszal jött hozzá, hogy a vállalatnál fizetésemelések voltak, azonban a keresztényeket kihagyták. Az ő antiszemitizmusára azt mondják a tulajdonos, hogy ő tulzók és neveléses. Kijelenti, hogy ez igaz is, és meg is fog mellette maradni. Ismer embereket, kik klakkban és frakkban járnak, de a nép közt áthasonulnak és milliószám zsidó asszonyokkal pezsgőznek Siófokon.

Nagy zaj a kisgazdapárton,

többen Andaházy felé kiáltanak: Na most beszél!

Elnök figyelmezteti Budaváryt, hogy térjen már a tárgyra.

Budavári László: Bizonyos hatalmi érdekesoportok felveték a kiűzdelmet a keresztény irányzat ellen és ezt bele akarják vinni a választójogi javaslatba is. Ezt nem köszönhetjük másnak, mint Sion bölcs irányításának. (Derűtség az egész Házban.)

Andaházy Kasnya Béla: Látja, ez szép volt! Ilyen marhákat mondani! Jaj megőrülök!

Budavári László: A milliárdos zsidótoke megmozdul a választási tisztaságának biztosítására.

Huszár Elemér: Sötét ember!

Budavári László: Mindazok, akik felekezeti szempontokból vagy a királykérdéssel megakariák bontani a magyarságot, árulói a nemzetnek.

Rakovszky István: Buturescu beszéd, nem kell törődni vele!

Rupert Rezső: Így beszél Buturescu!

Budavári László (Rupert felé): Ez titkos és nemtelen választási fegyver. Azt állítják rólam, hogy oldh vagyok. Minden népgyűlésen családí okmányaimmal kellett igazolni, hogy én mindig Budavári voltam. Orbók is mindig Orbók volt és nem zsidó.

Andaházy Kasnya Béla: Minnek mondta akkor rá, hogy Ornstein? (Zajos derűtség az egész Házban.)

Budavári László hosszasan beszél a választások titkosságáról, de folyton közbeszólásokkal zavarják. Szomorúan tapasztalja, hogy magyar embereket magyar embereket akarnak szembe állítani. Ez ellen erőlesen tiltakozik, majd kijelenti, hogy az ellenzéknek minden mozdulása egy rugóra jár, ezt a rugót nem irányítja más, mint Vázsonyi Vilmos titkos kéz.

Nagy zaj és derűtség az egész Házban.

Közbekiáltások az ellenzéken. Az elnök a rendet nem tudja helyre állítani, mire az ülést felfüggeszti.

Szünet után újból Budavári folytatja beszédét. Elesen támadja Vázsonyit, aki az Agrarmer Tagblattban tett nyilatkozatot a kormányról. Majd kéri az elnököt, miután a hivatalos idő lejárt, függeszse fel az ülést és délután folytathassa beszédét, de az elnök nem enged meg, mire Budavári folytatja beszédét. Beszél a választójogi törvényjavaslat részleteiről, de néhány perc múlva az elnök félbeszakítja és felfüggeszti az ülést, amelynek folytatását délután 4 órára tűzi ki.

A délutáni ülésen

Budavart folytatta beszédét. Ez a választás a királykérdés jegyében fog lezajlani. A királykérdést az önkéntes emigrációból visszatért zsidók szedték elő, hogy az erőket szétforgácsolják. A javaslatot elfogadják.

Rupert mentelmi sérelme

Rupert Rezső bejelenti mentelmi jogának sérelmét. Az ébredők egy frakciója egyes képviselők élete ellen szövetséget kötött. Sesevics László a Spolarics-kávéházban férfiakat toboroz arra az esetre, ha a nemzetgyűlés feloszlik és a képviselőket nem fogja védeni a mentelmi jog, akkor egyes képviselőkkel le fogják számolni. Tudomása szerint Rassayról, Drózdnyról, Homonnáról, ő róla és még néhány képviselőről van szó. Aggodalommal néz a választások elé. Hogyan fogja megvédeni a polgárságot a kormány?

A mozi-ügy

Eközben Rassay valami megjegyzést tesz a mozi-ügyre, a mire Rubinek ingerülten kiáltja: „Hazudik! Én nem kaptam semmit, de 400,000 koronát kapott a mozi-ügyben”. Ebből személyes felszólalások keletkeztek. Rassay konstatálja, hogy ő kikötött ugyan a mozi-ügyben 400 ezer koronát, de az egész privát ügyvédi funkció volt. Ellenben ő 5-6 tanút tud megnevezni, hogy Rubineknek a mozi-ügyben adtak. Rubinek ezt cáfolja, kövelet a tanuk megnevezését, amit azonban Rupert nem tesz meg. Ezután

Benárd Ágoston személyes

Négyessy Kossuthot idézi

Négyessy László beszéde közben bejön a terembe Kossuth István államtitkár, akit a Friedrich-párton hangos kiáltásokkal fogadnak.

— Miért engedte az ébredők plakátját kiragasztani?

Gaál Gaszton hosszasan csenget, Friedrichet és Huszár Elemért kétszer is rendreutasítja, akik Hentzer Istvánnal szóváltásba elegyedtek. Az elnök Huszárt kivételével fenyegeti.

Huszár Elemér: Csak nem hagyom magam sértegetni! Azt mondta, hogy műveletlenek vagyunk!

Elnök: Ki volt az?

Hentzer feláll.

Elnök: Mondott-e ilyen megjegyzést?

Hentzer István: Csak azt mondtam, hogy ilyen zajongás nem illik művelt emberekhez. (Derültség a jobboldalon.)

Elnök: Kissé szokatlan krikika, de nem sértő. (Derültség.)

Négyessy László kifejti a nézetét a választójogról. A Friedrich-féle rendeletet nem törvényesítették örökre, csak ad hoc két évre fogadták el. (Ellentmondások a Friedrich-párton. Négyessy beszéde alatt folyton zajonganak, mi ellen Négyessy felindultan tiltakozik.)

Négyessy László: Folytatja beszédét és foglalja össze Rassay beszédével, aki citálta Kossuth Lajos debreczeni detronizációs beszédét. (Nagy zaj a baloldalon.)

kérdésben megvédi az ébredőket.

Hegedüs György pedig, az Éme társelnöke, kijelenti, hogy az egész vád kitalálás az Éme ellen, Sesevics már egy éve nem tagja az egyesületnek. Az Éme nem politizál, hazafias érdekekért küzd és a vezetők elítélik az atrocitásokat, céljalkért propagandával, tisztességes eszközökkel küzdenek.

Szerényi József személyes kérdésben kijelenti, hogy Budavart László beszédében neki olyan kijelentést imputált, mint ha ő Magyarország gazdasági helyzetének rosszabbodását a területi integritásra való törekvésével magyarázta volna. Ilyen kijelentést ő sohasem tett.

Glesswein a Friedrich-féle választójogért

Glesswein Sándor: A királykérdésben a jövő nemzetgyűlés nem határozhat, ha a választás nem a titkosság jegyében fog lefolyni, mert a nemzetgyűlés akkor

nem lesz a nemzet igazi megnyilatkozója.

A lajstromos szavazás híve, és pedig nemcsak Budapesten. Mit fognak a soproniak mondani, ha őket csak a második osztályba helyezik intelligencia dolgában, akik nem érettek meg a lajstromos szavazásra. A javaslatot nem fogadja el. Határozati javaslatot nyújt be, amennyiben a választójogi törvényjavaslat nem emelkedik törvényerőre, a Friedrich-féle rendelet alapján ejtsék meg a választásokat.

van a Házban, a padok zsúfolva vannak, de tömve vannak a karzatok is.

Elnök az ülést megnyitja és a vitát berekeszti. Az elnöki bejelentések után

A kormányzói kézirat felolvasása

Bethlen István miniszterelnök emelkedik szólásra: A kormányzó öfömlétségétől egy kézirat érkezett a nemzetgyűléshez. Kérem annak felolvasását.

Elnök: Csendet kérek képviselő urak. A legfelsőbb leirat fel fog olvastatni. Kérem a jegyző urat, sziveskedjék a legfelsőbb leiratot felolvasni.

Rupert Rezső: Nem lehet leirat, szuverén a nemzetgyűlés.

Gerencsér István jegyző:

Magyarország nemzetgyűlésének kormányzói üdvözlétem. Tisztelt nemzetgyűlés! Az 1920 február 16-án egybegyűlt nemzetgyűlés két évre megállapított tartama a mai napon lejárván, a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a nemzetgyűlést berekesztelnék nyilvánítom. Ez alkalomból a nemzetgyűlés tagjainak buzgó fáradozásalkért meleg köszönetemet küldöm.

Horthy

Magyarország kormányzója.

(Hosszas és lelkes taps a jobboldalon és a szélsőbalon.)

Hymnusz

A nemzetgyűlés tagjai állva éneklék a Hymnuszt. Felkiáltások: Éljen! Helyes! Éljen a kormányzó! zug a kisczardapárt. Az egész Ház állva tapsol, kivéve a legitimistákat, akik ülve maradtak. A Hymnusz éneklésekor ők is felállnak Apponyival és Andrássyval együtt. A karzatokon is a képviselőkkel éneklék a Hymnuszt.

Az Éme plakátja és a társelnökségek

Budapest, febr. 16. Gróf Széchenyi Viktor, az Ébredő Magyarok Egyesületének társelnöki tiszteréről lemondott.

A lemondással kapcsolatban dr. Fodor Gyula az egyesület központi főtitkára az egyesület felvilágosítást adta:

Gróf Széchenyi Viktor társelnök lemondását tegnap délután juttatta tudomásunkra. Indokolásul felhozta, hogy IV-ik kerületi szervezetünk kiadott plakátjára neve az ő előzetes tudomása nélkül került és hogy ez mindenki előtt, mintegy aláírásnak tűnik fel. A szervezet teljes joggal írta fel plakátjára a megjelölt Széchenyi Viktor gróf társelnök nevét. A nevek nem mint aláírások szerepelnek, hanem mint a megjelölők felsorolása.

A plakát, amely ma a nemzetgyűlés ülésén is szóba került egy gyűlésre való meghívó, amelyen az Éme kijelenti, hogy teljes erejéből küzdeni fog a zsidó demagógia ellen és felsorolja azoknak neveit, akik a gyűlésen beszélni fognak, — a szokott erőteljes stílusban.

Tavaszi öltönyszövetek
Feldheim Dezsőnél (Frohner ház)

Gaál Gaszton bucsuja

Gaál Gaszton: Ha visszatekintünk a nemzetgyűlés két évi munkájára, ne bíráljuk annak működését, ahhoz nincs jogunk, csak két kötelességet akarok leírni. Az egyiket a magam, a másikat tisztviselőtársaim nevében. A nemzetgyűlés háláját tolmácsolja a részvétnék és a segélynek minden megnyilvánulásaért, amely a ránk kényszerített békét kívánta enyhíteni. A másik kötelessége, hogy a maga és elnöktársa nevében köszönetet mondjon azért a sok jóindulatért, elnézésért, támogatásért, amellyel az elnöki tisztség segítésére voltak. Beszédét azal fejezi be: Most mikor a megbízatásom vissza száll a nemzetre, azzal a fohással végzem, engedje meg a gondviselés, hogy a nemzet őseréje megtadlja azt az utat, amely a legszebb és legboldogabb jövő felé visz. (Percekig tartó taps és éljenzés a Ház minden oldalán.)

Huszár Károly: Köszönetet mond a Ház minden egyes tisztviselőjének, a gyorsíróknak, a polgári hírlapíróknak kitartó munkájukért. (Általános helyeslés.)

Apponyi Albert gróf, mint a Ház legidősebb és legrégebb tagja Huszár köszönetéhez hozzáfüzi: Különös elismerését és tisztelet megnyilvánulását az elnök iránt. (Taps és helyeslés a Ház minden oldalán.)

Schlachta Margit indítványozza, hogy a Ház tagjai holnap hálaadó istentiszteletre gyűljenek össze. A Ház az indítványt elfogadja.

Ülés vége 8 óra 50 perckor.

Benes Londonban

London, febr. 16. Benes cseh külügyminiszter tegnap ideérkezett. Benes dr. azért jött Londonba, hogy megismerje a brit kormányt, a genuai értekezlet ügyében elfoglalt álláspontját. Benes egyszerűs mind az Ausztriának nyújtandó pénzügyi segítség kérdésében is megbeszéléseket fog folytatni. Hír szerint Benesnek az a szándéka, hogy londoni tartózkodása alatt a francia és angol kormány között függőben lévő kérdések körül felmerült ellentétek ügyében közvetítsen a megegyezés érdekében.

Prága, febr. 16. Benes cseh miniszterelnök tegnap a népszövetségi titkárság képviselőivel tárgyalt az osztrák hitel dolgában és Franciaország, Anglia, valamint a cseh köztársaság egyetemes akciójáról a kérdésben.

Lloyd George marad

London, febr. 16. (Reuter.) Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Lloyd George miniszterelnök le akar mondani.

Budapesti hírek
Benedek miniszter
aggodalmos
nek, hogy
garantálja
Ennek s
mondotta
En elpr
atrocitás
semmiféle
olyant, n
róberében

A belü
nyilatkoz
vel hatot
kell állap
még az
szinte
Ezenközb
szaporod
jához oda
ván gróf
kérdésre,
vonatkoz
helyzetet
válaszolta
kítja, hogy
titkosság
maga rész
honorálón

A minis
lentései p
tak végig
jobban es
böző pár
valamenn
nek nagy
ról beszé
izgalomb
löket, küll
tiakat a
kozata, h
egy rögtö
zolja a k

Erre az
ban megb
a kisczard
Bethlen Is
nök kifejt
szerint or
akarja tisz
módja a k
tet mód
erre az o
től a felh
akkor az
módosítan
vényjavas
Rassayéki
titkosságr
nem volt

A minis
tásait a k
másul vet

az ország

A minis
természet
keltett a f
nyi, mint
kozásukna
minisztere
kovszky I
tette, hogy
kormány
1861-es o
re, mert a
állapotban
nek szánt
alkotmány
is foglalko
gánjogi ka
nye szerin
tekezteté

Országbírói értekezlet a választójogi kérdésben

Budapest, febr. 16. Kléberstein gróf belügyminiszter ma újra kijelentette az aggodalmaskodó képviselőknek, hogy az intervallum alatt garantálja a közbiztonságot. Ennek során a következőket mondotta a belügyminiszter: **Én eltiprok mindenféle fehér atrocitást, de nem fogok tűrni semmilyen vörös agitációt sem, olyant, mint amilyen 1918 októberében volt.**

A belügyminiszternek ez a nyilatkozata a szenáció erejével hatott a folyosón és meg kell állapítani, hogy mindenütt, még az ellenzéki oldalon is szinte megnyugvást keltett. Ezenközben az egyre jobban szaporodó képviselők csoportjához oda érkezett Bethlen István gróf miniszterelnök. Arra a kérdésre, hogy a titkosságra vonatkozóan hogyan látja a helyzetet a miniszterelnök, azt válaszolta, hogy körülbelül úgy látja, hogy a **Ház többsége a titkosság mellett van és ő maga részéről ezt a kívánságot honorálni fogja.**

A miniszterelnöknek e kijelentései pillanat alatt száguldoztak végig a folyosókon. Egyre jobban csoportosultak a különböző pártállású képviselők és valamennyien a miniszterelnöknek nagy horderejű kijelentéséről beszélgettek. Oly annyira izgalomban tartotta a képviselőket, különösen a kormánypártiakat a miniszterelnök nyilatkozata, hogy felkérték őt, hogy egy rögtönzött értekezleten válaszolja a kormány magatartását.

Erre az egyik alelnöki szobában **megbeszélésre** jöttek össze a kisgazdapárt tagjai, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök kifejtette álláspontját, mely szerint **országbírói értekezleten akarja tisztázni, van-e jogja és módja a kormánynak arra, hogy a Friedrich-féle rendeletet módosítsa. Amennyiben erre az országbírói értekezlet-től a felhatalmazást megkapja, akkor azon elvek alapján fogja módosítani a választójogi törvényjavaslatot, amely elvekben Rassayékkal megállapodott.** A titkosságról ezen értekezleten nem volt szó.

A miniszterelnök felvilágosításait a kormányzópárt tudomásul vette.

Rakovszky

az országbírói értekezlet ellen

A miniszterelnök kijelentése természetesen nagy feltűnést keltett a folyosón. Ugy Apponyi, mint Andrássy csodálkozásuknak adtak kifejezést a miniszterelnök tervei felett. Rakovszky István pedig kijelentette, hogy véleménye szerint a kormány nem hivatkozhatik az 1861-es országbírói értekezletre, mert azt alkotmány nélküli állapotban, szükségintézkedésnek szánták és az az értekezlet alkotmányjogi kérdésekkel nem is foglalkozott, hanem csak magánjogi kérdésekkel. Véleménye szerint az országbírói értekezletet már csak azért sem

lehet egybehívni, mert az országbírói bíróság ma csak pusztacím, míg régen az ország legfőbb tényleges bírának testülete. Egyébként az országbírói értekezlet összehívását teljesen alkotmányellenesnek tartja.

Ugyanilyen értelmű nyilatkozatot tettek Ferdinándy Gyula, Ugron Gábor, Huszár Elemér, Rassay Károly és Haller István.

Nagyatádi a jogászokra bizza

Ezzel szemben Nagyatádi Szabó István kijelentette, hogy az országbírói értekezlet helyesli és nem lát semmi okot fennforogni arra nézve, hogy kétségbe vonja annak helyességét, amit a jogászok törvényesnek tartanak.

Apponyiék a kormányzó előtt

A kormányzó ur öfömlétsége ma este fél 7 órakor kihallgatáson fogadta Apponyi Albert gróf, báró Szerényi József és Homonnay Tivadar nemzetgyűlési képviselőket.

A kihallgatásról Apponyi Albert gróf a következőket mondotta munkatársunknak:

— Megjelentünk a kormányzó ur előtt, hol kiejtettem, hogy a nemzetgyűlésen memorandumot terjesztettem elő, amelyben sokak nevében leszögeztem azt az álláspontomat, hogy **új választójogi törvény tünnet csak a legutolsó Friedrich-féle rendeletet lehet választani.** Miután a nemzetgyűlés nem jutott már abba a helyzetbe, hogy a memorandum sorsáról döntsön, elhoztuk a kormányzó ur elé, hogy ezt tudomására hozzuk.

Kijelentem, hogy ha a Friedrich-féle törvényesített rendeletet módosítanak, ezt sokan törvénytelennek tekintenek. — Míg ebben a tekintetben semmiféle véleménykülönbség nem lehetne, ha a Friedrich-féle rendelet alapján választatna a kormány. Ezt ugyanis mindenki törvényesnek ismeri el.

Elmondottam, hogy a legfőbb jogi tekintélyek meghallgatása nem nyújt semmiféle alkotmányjogi fedezetet. Ezután átadtak a kormányzó urnak az Apponyi-féle felirati javaslatot, amelyet a kormányzó átvett.

A kormányzó ur kijelentette, hogy **teljesen átérzi a helyzet komolyságát.** Minthogy azonban a kormány iránt **bizalommal van,** és az neki azt a felterjesztést tette, hogy **hallgassa meg a legfőbb jogi tekintélyeket,** legyenek meggyőződve, **amíg ő ezen a helyen van, semmiféle törvényteleniséget sem elkövetni, sem megengedni nem fog.**

Pártvacsorák

Este a kisgazdapárt Eszterházy-utcai párt helyiségében pártvacsorát tartottak, amelyen bizakodó hangulatban lelkes felköszöntők tárgyalták a választások eshetőségeit. Ugyan- csak pártvacsora volt a keresztény-párt párt helyiségeiben is.

A Magyar Távirati Iroda hatalmi túltengése

Monopolizálni akarja a városi hírszolgálatot

A városi tanács mai ülésén különös **belügyminiszteri leiratról** tett jelentést dr Vass Károly tb. tanácsnok.

A leirat, amely tegnap érkezett a polgármesteri hivatalhoz **elrendeli, hogy a város hivatalos kiadványait és azokat a híreket, amelyeknek a sajtóban való közzététele a város érdekében kívánatos, a városi ügyosztályok vezetői és hivatalnokai**

egyedül a Magyar Távirati Irodának

adhatják ki. A híreket aztán a Távirati Iroda továbbítja a sajtóhoz.

A tanács tagjai kissé megrökönyödve hallgatták a leiratot. Eddig ugyanis sejtelmük sem volt róla, hogy a **belügyminiszter ennyire ügyelemmel kíséri a debreceni lapok városi hírszolgálatát.** A rendelet igazi rugóira dr Magoss György tisztii ügyész tapintott rá:

— A Távirati Iroda — úgy látszik — teljesen monopolizálni akarja a hírszolgálatot.

Vége úgy határozott a tanács, hogy a rendeletet közli a tanács minden tagjával, az ügyosztályok vezetőivel, akik aztán **saját belátásuk szerint cselekedhetnek.** A határozathoz megint dr Magoss György fűzött egy megjegyzést:

— Én ugyan nem adok ki egy szót sem.

Az esethez a magunk részéről még kell jegyeznünk, hogy a sajtó színvonalát egyáltalán nem emeli a Magyar Távirati Irodának ez az uniformizáló törekvése, amely ebben a hatalmi terjeszkedésben is megnyilvánul. Mert azt mondanunk is fölösleges, hogy a belügyminiszteri leirat csak a Távirati Iroda közbenjárására érkezhett a városhoz. Nem valószínű, hogy a belügyminiszter saját iniciatívájából — a félhivatalos könyvmatos kérése nélkül — belenyúlt

volna a városi hírszolgálat adminisztrációjába. A sajtónak a közönség érdekében meg kell hagynia a szabad versenyt, a közélet tisztasága tekintetében pedig a személyes információs szabadságát.

Kénytelenek vagyunk leszögezni, hogy a városi tanács állástoglalását ebből a szempontból **hibáztatnunk** kell. A tanács összességének kellett volna tiltakozni ez ellen a leirat ellen és nem lett volna szabad megengedni annak a lehetőségét, hogy az egyes tanácsstagok esetleg **különböző álláspontot** foglaljanak el.

Bár megvagyunk győződve a felől, hogy a városi tanácsnak

sem alkalmazkodik a miniszteri leirathoz és megmarad a közönség tájékoztatásának eddigi rendszere mellett, előre bejelentjük, hogy a város **egyetlen hivatalos kiadványát és hírét sem adjuk közre, még abban az esetben sem, ha azok közzététele közérdekű lenne is, ha ezek a hírek a Magyar Távirati Iroda útján kerülnék hozzánk.** A sajtó informálódási szabadságának megvédésére ez jóformán az egyedüli eszközünk, ezt az eszközt azonban szigorú következetességgel fogjuk érvényesíteni, azt hisszük, helybeli lapársainkkal együtt.

A félhivatalos Távirati Iroda semmiesetre sem végez helyesíthető szolgálatot, amikor **rendőrileg és bíróságilag üldözendő cselekményeket város, sőt országiszerte publikál, mint például a párbaj-híreket,** amelyekről még normális időkben is csak magánutakok alapján értesülhetett a sajtó. De ha a párbajhírek közlését át is engedi a sajtó a Távirati Irodának, az ellen a **leghatározottabban tiltakozunk, hogy a közvélemény szabad és tárgyilagos informálását ilyen hatalmi túltengésekkel akadályozza meg.**

Pribicevics megakartta gyilkoltatni Radicsot

Egész Horvátországot óriási izgalomban tartja az a leleplezés, amelyet Herczigonia Rudolf híres anarchista vezér a Radikál című belgrádi lapban tett közzé. Herczigonia kudott a cikkben **szószertint közli Pribicevics volt külügyminiszter levelét, amelyben Pribicevics nagy összegeket ígért a cikk írójának, ha Radicsot elteszi láb alól. Herczigonia nem vállalta a tett elkövetését, mert Radics iránt, ki egyszer életét is megmentette, nagy hátlára volt kötelezte.**

Most Radics is megerősíti, hogy Pribicevics életére tört és követeli, hogy a bíróság elé állítsák. Ezenkívül Radics Protics Istvánhoz, a szerb radikális párt egyik vezéréhez intézett táviratában kijelenti, hogy ez a leleplezés a legjobb időben történt, mert az **egész ügy aktívát a génuai konferencia elé fogja terjeszteni.**

Pribicevics tagadja a levél valódiságát és kijelenti, hogy

Herczigoniával csak egyszer beszélt és őt alig ismeri. Ennek ellenére is óriási nagy az izgalom Horvátországban és bizonytalan, hogy a leleplezés következtében nem lesznek-e komolyabb összeütközések. Az izgalmat csak fokozza az a körülmény, hogy a parlament mentelmi bizottsága épen ekkor rendelte el a hazaárulás vádjával illetett Radics, Protics, Stoján és Drinkovics képviselők kiadatását.

— **Massaryk lesz a tanu a szerb király esküvőjén.** Mint a Narodni Listi Belgrádból értesül, Massarykot, a cseh köztársaság elnökét megkérték, hogy Sándor szerb királynak pünkösdi vasárnapján Mária román hercegnővel való esküvőjén mint tanu szerepeljen.

— **Tormay Cecile bujdoso könyvének II. kötete megjelent, Kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.**

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.79.

Értéktőzsde. A mai megnyitáskor irányzat szilárd, magasabb kurzusok kerültek forgalomba. A tőzsdei árszint azonban, hogy az irányzat lényegesen lanyhult volna. Árak: Magyar Hírel 1855-1900, Osztrák hitel 660-80, Jelzálogbank 300-250, számitoló 800, Hazai bank 622-200, Angol-magyar 740-35, Magyar-asz 300, Keresk. bank 6700-800, Ált. karék 1000-1010, Pesti hazai 24850-950, Borsod-Misk. 3580-25, Conrardia 2340-240, Bpesti gőzm. 5940-840, Gizella 2600-550, Hungária 90-50, Viktória 7600, Bánya és hó 5525-625, Ált. köszén 11200-075, Salgó 5450-300, Urikányi 6400-200, Ganz-Danub. 36800, Ganz-vill. 00-200, Ríma 2080-30, M. Acél 25, Schöck 1000-1020, Lipták 535-22, Láng, 1350, Egyesült 420-10, rassói 4375-250, Lichtig 635-15, azai fatern. 2100-2075, Nasci 450-18000, Magyar erdő 800, Országos fatern. 1030-975, Spódiun 00-650, Klóid 3250-300, Izzó 50-650, Pápr 2800-700, Cukor 900-550, Lámpa 3150-260, Österle 750-90, Gummi 2750-850, Teflon 4100-151, Atlantica 2625-75, izuti 930, Déli vasút 1480-50, Leunte 7000-250, Államvasút 4125-50, Trust 2030-125.

A valutapiac a forgalom igen szűk retek között mozgott. Irányzat tart. Árak: Napoleon 2517 és fél-2515, Dollár 8-650, Francia frank 5625, Márka 5 és fél-334 és fél, Lira 3100, Romanov 52 és fél-51 és fél, Lei 509 és -506, Sokol 1234-1229, Kor-díj 830-833, Bécsi 10 és háromnyolcad-10 és háromnegyed, Lengyel írka 19 és egyenlő.

Az utőtszde tartott irányzat mellett valamivel gyengébb. Ált. Köszén 150, Bánya és hó 5575, Orsz. fa 0, Lichtig 625, Államvasút 4150, izuti 1630, Déli vasút 1450, Salgó 50, Ríma 2040, Gummi 4775, Izzó 75, Pápr 2725, Klóid 3300, Cukor 500, Lipták 524, Concordia 2300, orsd-miskolci 3500, Első pesti 5750, mz-Danubius 37000, Ganz-vill. 6100, agyar Hitel 1890, osztrák Hitel 670, ust 2075, Brassói 4300. — A vatiac az utőtszden csendes volt. llár 648-649 és fél, osztrák ezres és egyenlő-10 és fél, márka 6, lei 506, szokol 1232, font 2830, a 3118, svájci frank 125 és fél, frank 56.

Esti magánforgalom:

Este 8 órakor jelentik: Dél-án a dollár iránt kis érdeklősn nyilvánult meg. Dollár 657, árka 334-336, lei 506-508, zokol 1229-1232, osztrák ez-s 10 és önyolcad, fizetés 10 és háromnyolcad, Bécs 10, Bors 325, Prága 1231 és egyneved-1232 és fél, London 3830, llano 31 és fél, Páris 56 és háromnyolcad, Zágráb 212 és fél, vije 126 és háromnegyed, Burset 500.

Zürichi devizák:

Zürich, febr. 16. (Zárlat.) Berlin 6, Hollandia 191 és egyenlő, Newrk 513, London 2232, Páris 4430, llánó 2497 és fél, Prága 970, Buda-s 79, Zágráb 165, Varsó 15, Bécs 1, osztrák bélyegzett 9.

Terménytőzsde:

A mai terménytőzsden az üzlet általában csendes volt. A malinok több vásárolnak. A kifejező kinalat tyán buzában és kenyérmagvakban üzlet élénkebb volt. Az összes felántott tételeket felvették a piacról. izában 20-25 vagon, rozsbán 10 gon kélt el. Az árúliamok általában kissé gyengébbek. A buza hivatos ára 10 ponttal alacsonyabb. Tenri változatlan. A repce köles nélkül valamivel jobb. A piacon köbörék y vagon zabot 1725-tel, amelyet onban az árjegyző bizottság nem adott el, tekintettel a magas árúmra, amely a helyzetnek nem teneg. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 60-590, egyéb 2550-580, rozs 1810-830, takarmányárpa 1825-875, kö-1 1650-700, zab 1670-700, tengeri 75-200, repce 80-81, korpa 1300-320.

Becsapta az ország kereskedőit

Megírta annak idején a Debreceni Független Újság, hogy a múlt év őszén egy elegáns ur járta végig a debreceni kereskedőket és Váradi Imre néven mutatkozva be, rendeléseket gyűjtött a Commercía áruforgalmi rt. részére. Váradi olesó áron ajánlotta áruit a debreceni kereskedőknek, akik számos megrendelést adtak Váradinak és tekintélyes összegeket fizettek le előleg gyanánt. A megrendelt áruk azonban egyre késtek, mire a becsapott emberek feljelentést tettek a rendőrségen a szélhámos utazó ellen. A rendőrség meg is indította a nyomozást és megkereséssel fordult a budapesti államrendőrséghez, hogy járjon el a Commercía ellen. A debreceni rendőrség megkeresésére azonban a budapesti rendőrség azt a választ adta, hogy ilyen nevű társaság Budapesten nem is létezik és Váradi Imrének sincs semmi nyoma. A megindított országos körözésnek sem volt semmi nyoma.

Ujabb fordulat állt be a szélhámos utazó ügyében. A sátoraljai helyi rendőrség irt át ugyanis a debreceni rendőrséghez és közölte, hogy Váradi ott is sorra járta a kereskedőket és ott is becsapta valamennyit. A jömegjelenésű szélhámos, aki elegáns börtáskával, céges levélpapírokkal operál, ott is számos megrendelést, természetesen előlegekkel, vett fel a nem létező cég részére. Mivel valószínű, hogy Váradi Debrecen felé vette utját, a sátoraljai helyi rendőrség kérte, ha felbukkanna, tartóztassák le.

Barnay Lajost

a magyar származású német színészti ünnepek most Németország utol es művészei, mert most töltötte be a 80. életévét. Budapesti születési 1842 február 11-én és mint zsidó kereskedő családnak a sarja, ő is kereskedő pályára lépett. De vonzotta a színpad, vitte a drámai östehetség és néhány évi budapesti kitérés után csákhamar ott látjuk a legelőkelőbb német színpadokon. — A bécsi Burg-színházban is szerepelt, mint a színtén budapesti születésű Sonnensthalnak a méltó vetélytársa. — Klasszikus drámai színész volt a legjavából, Shakespeare-nek és Schillernek egyik leghivatottabb tolmáca; Antoniusa, Hamletje, Wallensteinja és Wilhelm Tellje ma is úgy élnek az öregebb színházlátogatók emlékében, mint tökéletes színpadi alakítások. Barnay német színész volt egész életében, Budapesten is a német színházban lépett föl, de magyar voltát mindig hangoztatta és azt is bevallotta, hogy a színpadra a Nemzeti Színháznak olyan dicső nagyjai vitték, mint Egressy Gábor és Lendvai Márton. Most Hannoverben él, mint a Hamburg-áttonai színház nyugalmazott igazgatója és mint a német színészszövetség volt elnöke, amelyet ő teremtett meg. Hannover városa azzal is kitüntette a talai közt élő nagy művész iránti tiszteletét, hogy egyik régi utcáját Barnay Lajos-utcának nevezte el.

HIREK

Kinevezés. A kultuszminiszter kinevezte Jakucs Piroška okl. polgári iskolai tanárt a hajduszoboszlói magán polgári leányiskola fentartóját és Rónai Emília okl. polg. isk. tanárt 1921. évi szeptember 1-én kezdődő hatállyal állami polg. isk. rendes tanárokka a X. fizetési osztályba a hajduszoboszlói állami polg. leányiskolához.

Kinevezés. A kultuszminiszter Kólos Lajos helyettes tornatanítót a X. fizetési osztály 3. fokozatába állami középiskolai rendes tornatanítóvá nevezte ki.

A pápa jótékonyága. A pápa a bitorosok bucsuzása alkalmával a német és magyar bitorosoknak is jelentékeny összeget nyújtott át jótékony célra. Ez alkalommal Csernoch hercegprímás is kapott a pápától 200.000 lírát azzal a kéréssel, hogy ezt az összeget ország szegényei között ossza széjjel.

Uj nagyközség. A belügyminiszter a Szabolcs megyébe bekebelezett Kotaj község határához tartozó „Kotaj szőlők” nevezetű határrészeknek önálló nagyközséggé alakulását megengedte s az új község nevét ideiglenesen „Nyírszöllős” néven állapította meg.

Szász Zoltán a vádtanács szabadlábra helyezte. A budapesti törvényszék vádtanácsa dr Kiss István táblabíró elnökelete alatt dr Kun Elemér törvényszéki bíró előadásában ma foglalkozott Szász Zoltán ügyével és elrendelte Szász Zoltán szabadlábra helyezését.

Marconit szélhűtés érte. Londoni távirat szerint Berlinen és Párison át jelentik, hogy Marconit szélhűtés érte és állapota a legteljesebb aggodalomra ad okot. Marconi a dróttalan táviró feltalálásával tette nevét világhírűvé. — Marconi Gaghielma mindössze 48 esztendő és így ez a katasztrófa váratlanul érte őt is és az egész dolgozó világot.

Petőli-ünnep a Csokonai-színházban. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg március 5-én Petőli-ünnepet akar rendezni Debreczenben s egy ünnepi előadás céljaira március 5-ére elkérte a Csokonai-színházat. A tanács mai ülésén átengedte a színházat.

Rassay-Rubinek párbaj. Rubinek István Rassay Károlytól, akinek ma esti felszólalását a maga személyére sértőnek találta, Nyéky József és Borbély Maczki Emil útján elégtételt kért. Rassay Károly, Rakovszky István és Beniczky Ödön nevezte meg megbízottjaiként. A megbízottak holnap délután ülnek össze.

Nincs szene a világitási vállalatnak. A világitási vállalat közli, hogy két hét óta a havazás miatt nem érkezett szene s így most jó szene elfogyván, mindenféle gyenge szenekre van utalva. Ezeknek használata mellett mindaddig, míg kellő mennyiségű jó szenet nem kap, kisebb világitási zavarok elkerülhetetlenek.

Összeült a nemzetközi bíróság. Hágából jelentik: A királyi család a kormány tagjainak a népszövetség és a delegációtestület képviselőinek jelenlétében ma délután a békepalotában megtartották az állandó nemzetközi bíróság ünnepélyes megnyitó ülését.

A Gy. O. Sz. jubileuma. A Gyáriparosok Országos Szövetsége ünnepi közgyűlés keretében fogja megtartani huszonötödik évfordulója jubileumát.

A Láthatatlan Vendég. A városi tanács Láthatatlan Vendég akciójára ma Csanak Jenő 1500, István gőzmalom rt. 10 ezer és May Andor és neje 200 koronát adományoztak.

Szabadlábra helyezett báró. Mittelbacher Alfonz báró és nejét két hónap előtt lopás gyanúja miatt letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték Nyiregyházán. Báró Mittelbacher Alfonz a Futura vásárosnaményi kirendeltségnek volt a vezetője. A nyiregyházai törvényszék vádtanácsa dr Zelenka Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök elnökletével foglalkozott a fogságban levő Mittelbacherék ügyével és miután az előreláthatólag kisebb büntetés miatt nem lehet tartani szökésüktől, a vádtanács szabadlábra helyezte báró Mittelbacherét és nejét.

Ötminthő munkás sztrájkja Amerikában. Párisi jelentés szerint Amerikát a bányászok óriási sztrájkjának kitörése fenyegeti. A bányászoknak a bányatulajdonosokkal folytatott eddigi tárgyalásai eredménytelenek maradtak. A munkások 20 százalékos béremelést követelnek és visszautasítják a teljesítmény, valamint a munkaldő felemelését követelését. A vasutasok előkészületeket tesznek támogatászájk rendezésére. Ebben az esetben öt millió munkás szüntetni be a munkát. A szövőipari munkások is kezdenek követelőzni és a sztrájk esélyeit fontolgatják.

A borbélyok vasárnapi munkaszünet. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a borbélyok headványát, amelyben a borbélyok arra kérték a tanácsot, hogy pártolólág terlessze fel a belügyminiszterhez azies vasárnapi munkaszünetet kérő kérvényüket. A tanács elhatározta, hogy a kérés teljesítését nem javasolja. A borbélyok vasárnapi munkaszünetét közmegelégedésre szerintük csak úgy lehetne megoldani, hogy a borbélyok vasárnap déltől hétfő délig tartanak munkaszünetet. Ilyenformán a borbélyok is megkaphák a maguk egy napját és hétfőn délelőtt még bevásárlásaikat és magáncéljaikat is intézhetnek, a város és a nagy kiterjedésű külsőség lakosságának igényei is teljes kielégítést nyernének.

Halt az utcán. Tegnap éjjel a Boldogfalvakert, Uszó-utca 1. számú ház előtt a járók egyik öregasszony holttestére bukkantak. Értésítették a rendőrséget és mivel kiltetek, a csendőrséget is, amely beszállította a hullát a közkörház halottas házába. A nyomozás megállapította, hogy a holttest özv. Bacsó Bálintné nyugdíjas özvegy, aki valószínűleg elesett és a nagy hidegben megfagyott.

— A magy munkások deb e hó 19-én, va órákor tartja é Munkás Ottho helyiségében. munkás tartsa pontos megjel mokrata Szakársága, Debr

— A belfas főváros újabb cok színhelye katholikuskok é között játszódták a rendőro agyonlöttek. A tüzzel válaszo ronyrohamra megsebesültek.

— Házasság nak Roseni rál folyó hó 1 kor Csapó-utca randó egybeko rokonainkat é tisztelettel meg Józsei és külön értesítés

— Dejeunur tiszteletére. E tönk jelenti. C lős külügymin Kaszinó külön mataro Honda rendkivüli köv ma zott minis

— A Széke sárnap, február 11 órákor tartj előadását a M hely éttermél műsorral: 1. N Egyértés z szerzeményü adja Albisy J hallgató zong Erdély népeir dr Bartha T Társaság titk szóló. Előadja Ezen előadásr lakók is szive gek lesznek. A ság tagjai és lakozók d. e. f lekeznek a Me deltség (Simon lységében, al sen indulnak a

De azon birja ez el neg Kemény szerv Veránusz kileste, hogy é le a fogolyinak földje volt.) D det is hallott felől.

Harmadna záció. A rab kisz Rettenetes er amely a vasrá nem nyulhatot tépte ketté.

Azután n meggémberede káromkodott is tekkel, mint az járat felé.

Kissé viha zápor is meger A kapunál Sextusba, aki s haza.

Mindketten mástól. — Hogy n ordította.

— **A magyarországi festőmunkások debreczeni csoportja** e hó 19-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja évi közgyűlését a Munkás Otthon (Margit-fürdő) helyiségében. Mindegyik festőmunkás tartsa kötelességének a pontos megjelenést. Szociáldemokrata Szakszervezetek Titkársága, Debreczen.

— **A belvárosi harcok.** Ulster főváros újabb elkecseregett harcok színhelye volt, amelyek a katolikusok és a protestánsok között játszódtak le. Megtámadták a rendőröket is és egyet agyonlőttek. A rendőrök puskatűzzel válaszoltak, azután szüroyrohamra indultak. Sokan megsebesültek.

— **Házasság.** Irén leányunknak Rosenfeld Gyula urral folyó hó 19-én d. u. 2 órakor Csapó-utca 25. sz. a. tartandó egybekelési ünnepélyére rokonainkat és ismerőseinket tisztelettel meghívjuk. Kupfer József és neje. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Dejeunur a japán követ tiszteletére.** Budapesti tudósítónk jelenti: Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter a Nemzeti Kaszinó különhelyiségeiben Kumataro Honda japán császári rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tiszteletére ma dejeunert adott.

— **A Székely Társaság** vasárnap, február hó 19-én d. e. 11 órakor tartja VI. propaganda előadását a Máv. gépjárató műhely éttermében a következő műsorral: 1. Nyitány. Játsza az Egyetértés zenekara. 2. Saját szerzeményű melodramját előadja Albísy József orvostanhallgató zongorakísérettel. 3. Erdély népeiről előadást tart dr. Bartha Károly, a Székely Társaság titkára. 4. Fuvolaszó. Előadja dr. Vajthó Lajos. Ezen előadásra a bejárásban lakók is szívesen látott vendégek lesznek. A Székely Társaság tagjai és a hozzájuk csatlakozók d. e. fél 11 órakor gyülekeznek a Menekültügyi Kirendeltség (Simonffy-u. 1. c.) helyiségében, ahonnan egyeltesen indulnak a műhelytelepre.

— **Kigyulladt raktár.** Könnyen katasztrófálissá válható tüzet oltottak el az éjjel derék tüzoltóink. Hajnaltájban a Kosuth-utca 3. sz. ház házmestere észrevette, hogy az Erber és Fleischmann Rt. raktárhelyiségéből füst gomolyog elő. Azonnal telefonált a tüzoltókért, akik teljes készséggel vonultak ki. Roncsik Jenő főparancsnok vezetése alatt. A tűz a raktárban keletkezett, ahol az ott levő paplanok fogtak tüzet valószínűleg egy eldobott cigarettavégtől. A tüzoltóság egy jó órai munka után lokalizálta a tüzet és így elejét vette a nagyobb veszélynek. A kár így is 25—30,000 koronára rug. A tűz okának kiderítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nyilvános köszönet.** A hivatalos lapban a kultuszminiszter köszönetét fejezi ki Földes községnek a siketnémák debreczeni intézete javára megszavazott évi 3000 korona segélyért.

— **Landrut kivégzik.** Párisból jelentik: A főügyszér elutasította a halálra ítélt Landru perújítási kérelmét és Barthou igazságügyminiszter jóváhagyta a visszautasítást. A köztársasági elnök pedig elutasította a kegyelmi kérvényt, ennek következtében Landrut ki fogják végezni.

— **Bőr-butorokat festek és javítok.** Szántó kárpitos, Zugó-utca. Telefon 11—19.

— **Harisnyákat,** kötött blouszokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-u. 18.

— **Margitfürdő és vízgyógyintézet** kellemesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

— **Sárcipők** valódi békeminőségű női, férfi és gyermek óriási választékban és férfi hócipők. legolcsóbb gyári árak Linoleum áruházban, Ferenc József-ut 58. Megyeháza mellett.

Kitűnő férfi, fehérneműek Frank Edénél

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésében
Pica-utca 73. sz.

SZÍNHÁZ.

Színházi Iroda hírei:

Halassy Mariska, Kardoss Geza, Halassyné, Székely Zizi, Rubinyi, László kezeiben vannak a **Ciira nyomoruság** főszerepei. A pompás magyar klasszikus színmű pénteken és szombaton, 17-én, 18-án B) és C) bérletben kerül színre. **Halassy Mariska** betegségből fölépülve ebben a briliáns szerepében lép a közönség elé; partnere **Kardoss Géza** lesz, aki Mádi Simiben egyik legjobb alakítását produkálja.

Abránd és valóság a címe annak a kiváló szépségű film-újdonnásnak, amely **Biró Lajos** világhírű regényéből készült s amelyet péntek, szombat, vasárnap a Vigszínház-mozgó mutat be.

Várkonyi Mihály és Mária Palma játszik a főszerepeket ma az **Abránd és valóság** című filmregényben — a Vigszínház-mozgóban.

Orth János szerelmét és misztikus elűnését látjuk az **Abránd és valóság** 6 felvonásos filmregényben ma a Vigszínház-mozgóban.

Jön az Arany háromszög, szenzációs kalandtörténet 2 részben, 19 felvonásban.

Lady Hamilton élete és szerelmi című attrakció páratlan sikert aratott a tegnapi bemutatón az Apollóban. Nagy várakozással tekintett a közönség e nagyszabású film elé, a film szépsége minden várakozást felülmúlt. Péntek, szombat, vasárnap marad műsoron ez a nagyszabású attrakció. Jegyelővétel.

Priscilla Dean és Harris Chaplin játszik a főszerepet a Pan-

dora szelencéje című 7 felvonásos amerikai filmregényben hétfőn az Apollóban.

SPORT.

A DTE hetedik teadélutánja. Óriási előkészülettel fáradozik a DTE vezetősége, hogy vasárnapi hetedik teadélutánja, mely a Bika-kávéház üvegtermében lesz, nívós és minden tekintetben szórakoztató legyen. A rendezőség egészen újszerű meglepetéssel kedveskedik a teadélután közönségének, a mennyiben sikerült felkérni olyan muzikusokat, akiknek módjukban állt a Pesten már annyira divatba jött népszerű „Jazz-Band” zenekarokat tanulmányozni és így a DTE Jazz-Bandja tökéletes illúziót fog kelteni. A Jazz-Band tagjai: Miklós Béla, Rózsa Árpád, Popper Kálmán, Kun Béla és Márkus Károly. Ha ehhez hozzávesszük a nívós kabarét, melyet a Csokonai-színház művészeivel karöltve a DTE műkedvelői fognak előadni, bátran mondhatjuk, hogy ilyen szórakoztató teadélután Debreczenben még nem rendezett senki. A kabarét tánc követi, amiből a zenét Magyary Imre és fia zenekara és a DTE Jazz-Bandja szolgáltatja. Tekintettel arra, hogy a Bika-kávéház üvegterme az utolsó teadélutánon kiesnek bizonyult, ajánlatos, hogy családok asztalukat előre rendeljék meg Mózes Arthur klubgazdánál (Bika, felelelet 11.) Kezdeté délután 4 órakor.

Amerikába megy a válogatott csapat. Hatalmas irredenta és magyar nemzeti sport célt szolgáló tervvel foglalkozik a MLSz szövetségi kapitánya. Az amerikai szövetség kész örömmel látja vendégül a magyar válogatott futball csapatot. — Amerikában nyolc mérkőzést szeretne lebonyolítani a magyar legjobb tizenegyet és az amerikai különböző nyolc alszövetség között. A tura annál könnyebben kivihető volna, mivel Hamburgban ugyanis játszik a magyar válogatott. Az amerikai

ACINQ.

— Regény. —

Irtja: SZEKULA JENŐ.

De azon maga is csodálkozott, hogy bírja ez el negyvennyolc órán át a koplalást. Kemény szervezet lehet.

Veránisusz tudta csak a titkot. Véletlenül kileste, hogy éjszaka Lalage ételt és italt vitt le a fogolynak. (Talán megszánta, hiszen a földije volt.) De mintha halk, suttogó beszédet is hallott volna a költő a sötét ketrec felől.

Harmadnapra azután megtörtént a szenzáció.

A rab kiszakította magát a ketrecéből. Rettenetes ereje lehetett, mert a láncot, amely a vasrácsot lelakatoalta, mivel kezével nem nyulhatott oda, ugyszólván a fogával tépte ketté.

Azután nagyot nyújtózott, hogy meggémberedett tagjait kiegyenlítsse. Talán káromkodott is magában. Azután óvatos léptekkel, mint az erdei duvad, megindult a kijárat felé.

Kissé viharos idő. A nyílt udvar fölött a zápor is megeregett.

A kapunál azután egyenesen beleütődött Sextusba, aki szokása szerint részegen jött haza.

Mindketten ijedten hőköltek vissza egymástól.

— Hogy mertél kijönni... Ki engedte!! ordította.

Felelet helyett a rabszolga szó nélkül arcul csapta a felgyűlöt, hogy ennek a szemnek csak ugy szikrázott s az orra vére rögtön megeredt. Sextus távolgyva dőlt a falnak.

— Mi volt ez! — hörögte.

— Ez egy jól megérdemelt poion volt — felelte Massa kifogástalan latinsággal.

Sextus föltápszkodott. A pofonnál is jobban meglepte az, hogy a néma most hirtelen megszólalt.

— Hát te beszélni is tudsz? — Nem vagy kutya?

— Eb vagy magad, nyomorult rabszolga-kínzó, aki méltatlanná váltál arra, hogy emberi alakot viseli. Aki állattá aljasítottad az embert s közben magad is állattá váltál.

(Sextus minndjobban álmélkodott. Hiszen ez ugy beszél, mint egy görög filozófus.)

— Ólba! menj az ólba! — ordított rá a rabszolga. Ott a helyed.

Sextus vonakodott. Massa azonban elkapta a lábainál, fölemelte a levegőbe (iszonyu erő volt benne), a fejére állította, azután meg kezdte, lábát hátraesavartva, hogy a csontjai ropogtak bele, a keireche lökte. A rácsot láncsal és szíjjal erősen elzárta megint. Sextus még csak nem is ordítozhatott, mert a száját is befőmte a szolga dulakodás közben egy rongydarabbal, amit tulajdon ságummáról tépett le. Fuldokolyva és tehetetlenül vergődött a ketrecben s félt, hogy meg-

fullad reggelig. (Félholtan találtak rá később a rabszolgának, mikor moslékot akartak levinni Massának. Még beszélni sem tudott, csak hápogott. Hetekig nyomta az ágyat az éjszakai kaland után.)

De Massa akkor már túl volt árkon-bokron. Nem tudták elfogni, bár az özvégv már reggel panasza ment a kvatourvirekhez és ezek a municipium egész rendőrségét mozgósították a szökevény után. Nem is került elő sohasem.

De még nagyobb meglepetés volt, hogy ugyanekkor a királylány is eltűnt. Utána is hasztalanul kutattak. Maga Veránisusz csodálkozott a legjobban, mikor reggel jelentették neki:

— A királylány megszökött.

A költőt nem tulságosan bántotta a dolog, mégis meglepődött, mert ballós jelnek vélte.

Tehát ő is elhagyott! A szerelem isteni lánya elfordította már rólam tekintetét.

A királylány az emeleten lakott. Egyszerben a többi rabnóval. Csak valamivel tisztább és csinosabb volt a szobája.

Szétnéztek az üres hálókamrában.

Lalage mindent magával vitt. Csak a kagylókoronáját hagyta hátra és derékövét, ezüstös, pikkelyes halbőrből.

De Orcinusz egy fűzfágot is talált a földön, amelybe különös hieroglifák voltak faragva.

(Folyt. Fv.)

ut, melyet a külügyminiszterium nagy szimpátiával fogad, fényes anyagi előnnyel is van egybekötve és a nemzetközi bizottság terve szerint a tura tiszta jövedelméből építenék fel a minden magyar sportember egyetlen vágyát képező: Nemzeti Stádiont. A kotosszális tervet a MLSz nemzetközi bizottsága elvben elfogadta és már most megindította a hivatalos tárgyalásokat az Amerikai Labdarúgó Szövetséggel.

A Nyíregyházai Kereskedők Sport Egyletének előkészítő munkái már olyannyira előrehaladtak, hogy előreláthatólag a jövő vasárnap megtartja alakuló közgyűlését. A kereskedők és a társadalmi osztályok minden rétege óriási anyagi és erkölcsi támogatásával már előre is biztosítja a nagyarányú sport egyesület életképességét. Az alapító tagok száma már jóval felül van a százon, a tagok száma is több száz már, ami napról-napra gyarapszik. Egyik előkelő úri divatkereskedés cég-önöke a budapesti nagykereskedők körében is élénk propagandát fejt ki az egyesület érdekében, aminek eredménye, hogy már eddig öt fővárosi gyáros lépett hatalmas összeggel az alapítók sorába.

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF

Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SANDOR
Irodalmi és nyomdai részv. társ.

Iz,
szin,
táperő

UHU
KÁVÉ
pótlék előnye.

Kérje minden
fűszeresnél

Aczél Henrik
modern antiquariuma
Telefon 575.

megvételre keresi az alant felsorolt könyveket
Jókai összes művei
Pallas nagy lexikona
Révai nagy lexikona
Mikszáth K. összes művei
Magyar remekírók
Klasszikus regénytár
és minden más szépirodalmi és tudományos művet
Kívánatra házhöz megyek megtekinteni!

JUNO

kékitő

alegjobb és legkiadósabb mert kíméli a ruhát!

Gyártja: Beck Jenő vegyészeti gyára Budapest, VI., Lehel-utca 27. szám

Mindenütt kapható!

GÖTSCH

bank és ingatlan
forgalmi irodája

DEBRECEN, Piac-utca 38. I. em. Telefon 7-95

DOLLÁR, le sokal és más idegen pénzek,

Értékpapírok, ingatlanok
vételre és eladásra.
Tőzsdei megbízások.

Pólyapárnák,

flanel, Tetragummi-pelenkák, — habareklik, keresztelő-paplan és készlet, pólyakötő, inges-kék stb. dus választékban kaphatók
DR. HEGEDÜSNÉ

Gyermekdivatházában
Simonffy-utca 2. sz. alatt.

LIBAHUS

tyukbús és minicentéba romfi levágva naponta frissen állandóan kapható
Berger

SIMONFFY UTCA 19. SZ.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetésnek az a hirdetés számít, amelynek ára legfeljebb 10 szék, 15 korona, minden további 10 szék, 15 korona, Vasár- és ünnepnapokon 10 szék, 20 korona, minden további 10 szék, 20 korona. Vastag betűkkel szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Veszek
fehérneműket, selymeket, naplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort, Kaiser, Piac-u. 7.

Veszek
diót, hagymát, mákot, zöltséget, szőlőt, almát, burgonyát. Schön Piac-utca 6.

ELADÁS

Utazóbunda
eladó. Cim a kiadóban.

Eladó
2 pár női fél, 1 pár női egész és 2 pár férfi cipő.
Cim a kiadóban.

Eladó
42 es férfi csizma és nadrág, ág- és asztalterítők, nikkal kályhavédők, női és leánykabát, képek, lámpagyógy, cipők, papucs, linoleum, ág- és egyéb való bőrök. Cim a kiadóban.

Jókarban
lévő ruhacsavaró-gép — eladó. — Taliágy Lajos, Gólya-utca 10. sz.

Mesterhegedő
(1700-ból)
alkalmi áron
eladó!
Cim a kiadóban.

Transmissióhoz
való két felső kerék
eladó Cim a kiadóban.

KERESLET

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, zálogadulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály. Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

„Zona”
debreceni kiadása bélyegeket vesz. „Bélyeg-óthon”, Fűvészkert-u. 14. emeleten.

Irodistanó
felvétetik — Szilágyási szeszerkedésben, — Csapó-utca 7.

Gyümölcsös
kertet bérelne. Cim a kiadóban.

Lapkihordó
asszony felvétetik
lapunk kiadó-
hivatalában.
PIAC-U. 49. SZ.

Nagyerdő
villában bérelne egy
butorozott szobát konyhával június, július és augusztus hónapra. Cim a kiadóban.

VEGYES

Vízvezeték-
csatornázást, kutjavitásokat készít szakszerűen Gyenes, Miklós-utca 29.

Villamos
szakmában tegő applikáltabb munkákat legpontosabban készít és javít Földvári Debrecen első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Fuvarleveleit pontos átvizsgálás végett legnagyobb bizalommal adja át

Árgus
irodának
Mester-utca 13.

Ugyanott vasúti kártérítések legeredményesebben elintéztést nyernek.

KÖSZÉN

központi-, kazán-, és szobafűtésre alkalmas waggontételben és kisebb mennyiségben kapható a
Debreczeni Faipar
részvénytársaságnál.
Salérom-utca 5. sz.

IPRE hölgyfodrász- és manikűr-szalón Varga-utca 1. szám.
Elsőrendű kényelem, pontos kiszolgálás.

A Debreceni Termény-Áruraktár és Gyárpar r.-t.
mint az Erőtakarmánygyár részvénytársaság Budapest
debreceni és hajdúmezei vezérképviselője felhívja a gazda és jószág-tartó közönség figyelmét

a „Derby”
melasse takarmányra

mely kitűnő összetételénél fogva a legvalószínűbb és legkiadósabb takarmány. Szarvas-marhák, lovak és sertések részére a legjobb abrak, mely nemcsak táplál, hanem az erőt és súlyt is gyarapítja.

Kapható a Debreceni Termény-Áruraktár és Gyárpar r.-t. raktárában. - - - - - Telefon-szám: 58.